

*Melléklet a
Pesti Vigadó
1896. május havi
programfüzetéhez*

Kitekintő Budapest eseményeire

Kaiser Franz Josef I *Kaiserin Elisabeth*

Tisztelt Nagyjérdemű Közönség!

Szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját Magyarország ezredik évfordulójának alkalmából megrendezett ünnepségsorozatunkra. Május másodikán 16 órakor kezdődő megnyitónkon találkozhat a **Királyi család** tagjaival, hiszen meghívónkon olyan nevek szerepelnek, mint mélyen tisztelt királyunk Ferenc József, Erzsébet királyné, Gizella főhercegnő és Lipót herceg. E feledhetetlen élmény után további kihagyhatatlan programokat kínálunk Önnek. Az Iparművészeti csarnokban Dániel Ernő Kereskedelemügyi Miniszter vezeti be a Király pompás beszédét, amelynek végén az újrakomponált Himnusz feldolgozásban hallhatja az ágyuk és a harangok moráját.

Az est fénypontját pedig egy égi mulatság koronázza meg. A díszkoncertet követően a Vigadó elől tekinthetik meg a tűzijátékokat, mely egyedülálló színvilágot mutat a közönségnek.

Május 4-én csodálatos kulturális élményben lehet része, amikor a **Műcsarnok** megnyitja kapuit a magyar érdeklődő, művészetpártoló közönség előtt. A legújabb képzőművészeti kiállításon több mint 300 magyar művész (festő, szobrász stb.) ezernél is több alkotását lehet megtekinteni. A kiállítást Ferenc József is megtekinti.

Hazánk nagy lovas nemzet

Biztosan ön is figyelemmel kíséri a lovasjátékokat. Május 14-én az Ügetőn Ferenc József tiszteletére megrendezett nagyszabású rendezvényt, majd május 16-án és 17-én lóversenyt láthatnak. (Május 15-től látható a Kincsem kiállítás a Vigadóban.)

Mindig is elérdeklődött a mezőgazdaság és az állattenyésztés iránt, de nem mertte feltenni kérdéseit? Most megetheti! Kedveli a hungaricumokat, főleg a házi túróval készült ételeket, tepertővel, abált szalonnával és egy kis csülökkel megspékelve? Jó hírünk van az Ön számára: május 25-én nagyszabású tenyészállat-kiállítást szervezünk a Vásártéren a legszélesebb publikumnak, ahol 2000 különböző fajtájú juh és szarvasmarha „versenyzőt” szemlélhetnek. Gyerekek számára jelmezbált szervezünk, ahol ősi magyar viseletet ölthetnek magukra, míg Önök elsajátíthatják a tehénfejést és a sajt készítés rejtelseit.

Május 15-től nagyszabású **hangversenysorozat**ot szervezünk a Zeneakadémián Liszt Ferenc halálának tizedik évfordulójának alkalmából. Az esteken külföldi és magyar művészek szórakoztatnak. Bizonyára ismerősen cseng Camille Saint-Saëns neve, és emlékszik 1879-ben adott fergeteges koncertjére. A Liszt Ferenc által is elismert karmester újra Budapestre látogat *Le carnaval deus animaux* darabjával, és tisztelete jeléül Liszt Sámson és Delila, Weimarban bemutatott művével fogja elkápráztatni a nézőközönséget.

Különleges beszámoló

Beszámoló az Ókori Olimpiából

...ha nem is az Ókorból és nem is Olimpiából, de az idén rendezett I. nyári Olimpiai játékokról, Athénból. Az első újkori Olimpiát a görög fővárosban, Athénban rendezték április 6 és 15 között. Az idein „az eddigiektől” eltérően nem csak görögök (168 fő) hanem egy 77 fős nemzetközi küldöttség is részt vett, ebből 10 az Osztrák-Magyar Monarchiából, akik közül 7 honfitárs. A görög emberek izgatottan várták ősi olimpiájuk felújítását. Az athéni márványstadionban az emberi kultúrának múltja és jelene fonódott össze. Itt a sport történelem. A feldíszített görög fővárosban minden hazai sportsikert úgy ünnepeltek, mintha az antik hatalom és dicsőség tért volna vissza Hellász földjére.

„Rajthoz magyar!”

Mi, magyarok azzal büszkélkedhetünk, hogy az első napon, az első starthoz szólított versenyző, az egyes rajtszámot kapott Szokoly Alajos volt 100 méteres síkfutáson. (Alajos ebben a számban a harmadik helyen végzett.) Másik futónk, Dáni Nándor is kitett magáért, a 800 méteres síkfutásban beverekedte magát a döntőbe, és ott a második helyen zárt. Ezután az olimpia fénypontja, a maratoni futás következett, ahol szintén érdekeltek voltunk.

„Kellner a maratonman”

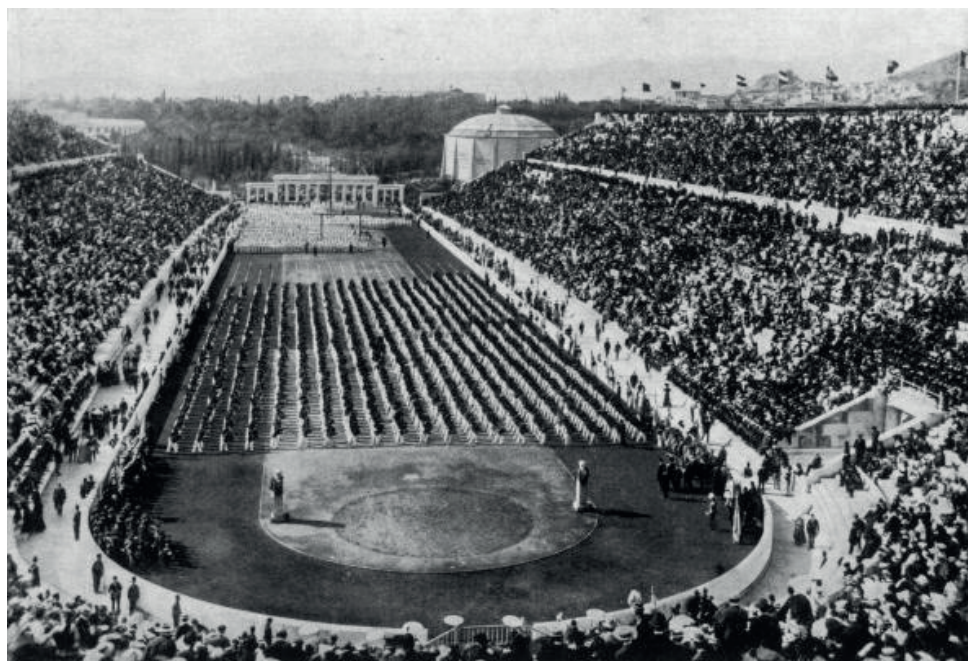
A maratoni futást az ókori tradíciók és a görögök tiszteletére vették be az atlétikai versenyek közé, mégpedig az eredeti útvonalon, a Marathón és Athén közötti 40 km-es távolságon, amelyen a források szerint a maratoni csata győzelmi hírért vivő katona futott.

Az első maratoni futásra április 10-én került sor. A görögök mesés díjakat ajánlottak fel: a világ leggazdagabb görögje, a stadionépítő Averoff 1 millió aranydrachma mellett ráadásként leánya kezét is a győztesnek adná, amennyiben görög az illető. „Ezt csak hellén nyerheti!”

Azonban nem így indult a verseny. A négy külföldi futó a rajt után megszökött az élen, a 21 hazai „hírnök” csak a hátukat láthatta. Elöl a kétszeres olimpiai bajnok ausztráliai Flack, az amerikai Blake és a francia Lermusiaux társaságában a mi Kellner Gyulánk.

A hegyi meredeken Blake kikészült és feladta. Egy kerékpáros német hozta a hírt az utolsó kilométernél a stadion 70.000 fős közönségének: Flack, az ausztráliai van az élen!

A csalódás leírhatatlan volt. Mint ahogy az öröm is, amikor kiderült, hogy az ausztrál összeesett. Végül egy görög futott be elsőnek a stadionba, sőt az utána jövő két futó is hellászi volt.

Luiszt – a győztest – egyenesen a két trónörökös vitte a vállán a király elé, és elhalmozták minden elképzelhető ajándékkal: nemzeti hős lett.

Kellner fekete mezében negyediknek ért be a stadionba, ugyanakkor váltig állította, hogy az országúton csak ketten voltak előtte. Dr. Kemény Ferenc (versenybíró) elmondta a főrendező Konstantin trónörökösnek a gyanút. Mire a tettes, Velokasz bevallotta, hogy csalt, mert szekéren ülve tette meg a táv jelentős részét. Közfelháborodástól kísérvé kizárták a versenyből. Kellner Gyula harmadik lett.

A lelkes magyar csapat az első napokban már szép eredményeket hozott. Hiányzott azonban a bajnoki cím, az olimpiai arany, hogy az otthonról hozott piros-fehér-zöld zászlót kibontva hallgathassák versenyzőink és a nézők a himnusz felcsendülő dallamait.

Ez is bekövetkezett azonban, ráadásul kétszer is. Mondja el azonban érzéseit a főhős, a magyarok legelső olimpiai bajnoka: Hajós Alfréd.

Interjú Hajós Alfréddal

„Eljött április 11. A nagy nap. Már egészen korán elkészültem, hogy idejében lent legyek az öbölben. Amikor elértem a félkör alakú öblöt, ott már vagy 40.000 néző gyűlt össze, akik fagyoskodva és türelmetlenül várták a verseny kezdetét. A 100 méteres úszás starthelyét és célját mélyen az öbölben, bójákra kifeszített kötelek jelezték. A pálya tehát meglehetősen szakszerűtlen, hogy ne mondjam, primitív volt. Az öltözőktől kis gőzbárkák vittek ki a starthoz, ahol szám szerint 16-an a vízbe ereszkedtünk, és egymás mellett fogtuk a startkötelet. Balra tőlem az amerikai Williams, jobbra az osztrák Herschmann. Egy pisztolylovás: start!

Nem éreztem a víz borzalmas, velőig ható hidegét, csak a cél lebegett a szemem előtt, amelyet minden testi és lelki erőm megfeszítésével el akartam érni. Észre se vettem, hogy a vízben lehorgonyzott kötél lehorzsolta a mellemet, és hogy a nézők egyre hangosabb lármája jelzi, hogy beúsztuk a célba.

A hangzavarból szavak voltak kivehetők, amelyek azt kiáltották: „Zito i Ungheria!”. És a versenybírák hajójának legmagasabb árbocán fenségesen magasba emelkedett a mi zászlónk. A zenekar belekezdett az osztrák nemzeti himnuszba, de már az első taktusok után elhallgatott. A rá következő csendben kevesek ajkáról felcsendült a magyar himnusz. Győzelem! Győzelem!”

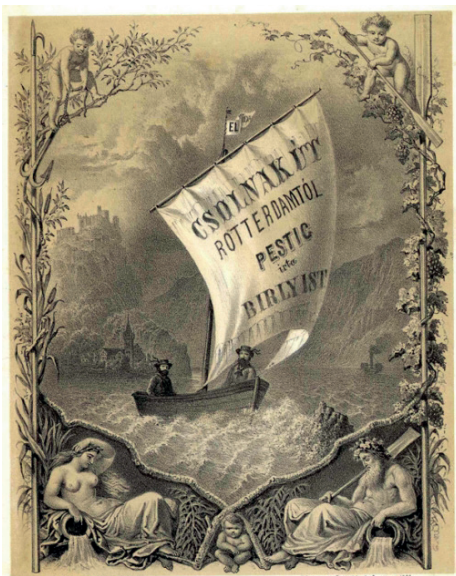
A „Zito i Ungheria!” azt jelenti: „Éljen Magyarország!”, sporttörténetileg pedig azt, hogy megszületett az első magyar olimpiai aranyérem, amit a versenybírói jachton lobogó magyar trikolor adott hírül a parton álló – addigra közel százezerre szaporodott – lelkes nézőnek. A zászlót maga György herceg saját kezűleg húzta fel az árbocra, és gratulált.

Győztünk. Az örömmámor még tart, amikor indították az 500 méteres úszást. Ezen, a szervezők hibája miatt nem tudtam elindulni így a „sógoroknak” jutott az aranyérem, győzött az osztrák Neumann. Nemsokára kis gőzhajó vitt a nyílt tengerre az 1200 méteres úszás startjához. A hullámmászban szem elől tévesztettem ellenfeleimet, és fel

Könyvajánló

Friss utánnnyomások

Csolnak-Út Rotterdamtól Pestig címmel újra megjelent Birly István és Rosti Pál úti-beszámolója.

1863-ban Birly István és Rosti Pál az Északi-tengertől Pestig evezett; útjukat saját készítésű metszetekkel illusztrált úti beszámolóban örökítették az utókorra (a címlapot Lotz Károly rajzolta).

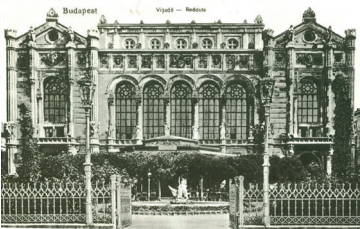
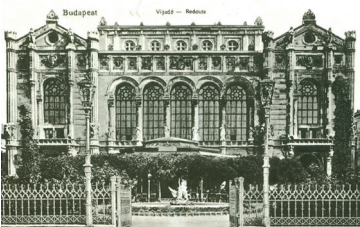
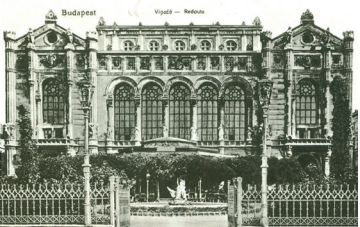
Kerékpáron Párisig és vissza

Borbély György tordai tanár több mint 4.000 km-es útja Párisig és vissza, keresztül-kasul az Alpokon nagy kerekű, tömör gumis kerékpárján mindenki számára hasznos olvasmány.

Borbély György nemcsak kiemelkedő sportoló, hanem éles szemű megfigyelő is. Útleírása, melyet a Kolozsvári Athletikai Club 1888-90-es évkönyvében tett először közzé, igen élvezetes olvasmány, színes beszámoló Európáról, melyet nem csupán a kerékpársport szerelmeseinek ajánlhatunk. A két mű beszerezhető a pultos hölgyektől.

Emlékeztető biléták

(tépje le az Ön számára érdekes programok emlékeztetőjét, így biztosan nem felejtí el)

Tudomány	Kultúra	Sport - Szórakozás
<p>május 1. péntek Rádióhullám előadás IV. emelet</p>	<p>május 2. szombat Rippl-Rónai finissage II. emelet</p>	<p>május 3. vasárnap Jótekonysági vásár és Bál Díszterem/tér</p>
<p>május 8. péntek Sarkkutató előadás I. emelet</p>	<p>május 8. péntek Auguszt - cukorcsoda földszint</p>	<p>május 8. péntek Sportkiállítás IV. emelet</p>
<p>május 15. péntek X-hullám előadás I. emelet</p>	<p>május 10. vasárnap Munkácsy trilógia II. emelet</p>	<p>május 9. szombat Mozgófilm I. emelet</p>
<p>május 29. péntek Vaskapu előadás I. emelet</p>	<p>május 16. szombat Festők ünnepe I. emelet</p>	<p>május 15. péntek Kincsem kiállítás földszint</p>
	<p>május 17. vasárnap Liszt koncert Díszterem</p>	<p>május 24. vasárnap Evezős verseny Vigadó tér</p>
	<p>május 23. szombat Festők - árverés I. emelet</p>	<p>május 30. szombat Mozgófilm I. emelet</p>
		<p>május 31. vasárnap Automobil futam Vigadó tér</p>